

nova občinska volitev, kajti pri tej so ga dali zopet v odbor. O srečni dan, da ga je čakal in se rešil strašne muke! Drugače bi mu ne bilo mogoče živeti, toraj je na drugi strani vendar le pomoček tudi volitev za take može, kajti zdaj je vesel in zdrav, kakor riba v vodi.

Iz Laškega okraja. (Spletkarije šulvereina) V zadnji številki „Slov. gospod.“ je bilo brati, da smo tukaj od slaboglasnega „šulvereina“ 3000 gld. za našo šolo prejeli. Dpisnik je nekaj zvoniti slišal, pa je ugibal: pri kateri cerkvi? Reč je ta-le: Tukaj na Toplici se je pri gostih večkrat nabiralo za zidanje nove šole, posebno pri tombolah ob rojstnih dnevih svitlega cesarja. Rajni Uhlich, posestnik toplie, je te denarje v Celjsko šparkaso dajal, in ne da bi bukvice šolskemu svetu kot pravemu lastniku izročil, obdržal jih je sam in se predrznil v svoji oporoki o tem tujem blagu sporočiti, in samovoljne pogoje staviti rekoč: da se sme ta denar šolskemu svetu le takrat izročiti, ako se šolski svet zaveže, da se bo v novi šoli poleg slovenskega tudi nemški podučevalo. Toda mi prašamo, kakšno pravico je rajni Uhlich imel, o tem tujem denarju v testamentu govoriti in lastnovoljne pogoje staviti? Denar se je brez pogojno pobiral, samo za zidanje nove šole, to more mnogo prič potrditi, in nikdar za nemško šolo; to more tudi pisatelj teh vrstic s prisego potrditi, bil je našel šel brat črno tablo, na kateri je bilo zapisano: „Tombola zum Besten des Schulbaues zu St. Margareth.“ Drugače bi gotovo se ne bil tombole vdeležil. Dalje ne prihajajo zgola Nemci v toplice, temuč tudi drugi; zlasti meseca avgusta, in o tem času se je največkrat pobiralo, je skoraj večina Madjarov, Hrvatov in Lahov. Ti bodo debelo gledali, ako sedaj izvejo, da so za nemško šolo vlagali in kako vestno se je ž njihovimi denarji ravvalo. Da pa to nabiranje ni Beg vedi, kakšna velikodušnost ali nesebičnost topliškega posestnika Uhlicha, vidi se iz tega, ker je to njemu samemu v največji korist bilo, zakaj on bi moral kot največji posestnik tudi največ k šoli plačati. Šolski svet se je do finančne prokurate obrnil, le-ta pa je v Gradcu, in to pove zadosti; ona je to lastnovoljno sporočilo Uhlichovo čisto v redu našla. Med tem časom se je šola dokončala, in od prokurate zapuščen šolski svet v zadregi zarad plačila je privolil, da se sme tudi naprej v višjem razredu, kakor postava veli, nemški podučevati, samo g. župnik tega ni podpisal, temuč je protestiral zoper legalno oporoko. To dovoljenje se je uknjižilo pri zemljiščni knjigi v Laškem, da ko bi kedaj se v tej šoli nemški ne podučevalo, mora se Toplici teh 3000 goldinarjev vrniti. Gospodje juristi, povejte nam, zakaj bi se ta denar, ki ni bil za toplico nabran, moral v tem slučaju toplici vrniti, in

ne za kakšen drug dober namen? in ti, občina sv. Krištofa, povej nam, zakaj imaš zdaj, ko smo ti nad 8000 za šolo plačali, še 3000 vknjiženega dolga na šoli? Naš zastopnik v državnem zboru pa dregni gospoda ministra, naj finančni prokuraturi naroči, se za šolski denar bolj toplo potegovati.

Od sv. Bolfanka v Slov. gor. (Pogreb.)

Dne 7. maja smo tukaj mnogospoštovanega velikoposestnika Janeza Kronvogla v Čermlji hladni zemlji izročili. Rajni je bil miroljuben, skrben in po vsaki strani priljubljen gospodar. Kako ga je vsa okolica ljubila, to se je izvidelo pri njegovem pogrebu. Domači in sosednji farani so se v lepem številu zbrali, ter ga spremljali k večnemu počitku. Mnoge in mnoge solze so tekle po njem. Naj počiva v miru!

Iz Makol. (Strela.) Naznanjam vam prav žalosten dogodek. V soboto dne 7. t. m. udarila je strela v hišo nekega kmetovalca tukajšnje St. Anske občine (na Dednem vrhu) ter je ubila 19letnega mladenča, brata gospodinjnega, in pa 24letno deklo Miciko Sket. Gospodinja z malim otrokom in nje stara mati, ki ste bili tudi v hiši navzoči, ostali ste hvala Bogu vsi nepoškodovani. Ubita deklina bila je ravno prejšnji dan na čast preblaženi kraljici majnikovi pri spovedi in sv. obhajilu — pač blagor tistim, kateri so vedno pripravljene, stopiti pred ostro sodbo božjo, kaj ne?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na Dunaju so imeli prve dni tega tedna imenitnega gosta, bavarskega vladarja, princa Luitpolda. Svitli cesar so ga bili sami vzprejeli na kolodvoru. — V državnem zboru so že proračun ministra za trgovino potrdili. V tem se je govorilo o marsikateri želji, izlasti gledé novih železnic. Poslanec Celjske skupine kmečkih volilcev, g. M. Vošnjak je poudarjal potrebo železnice, s katero bi se Dunaj naravnost zvezal z Bosno, potem pa tudi železnice, ki bi šla iz Celja skozi Pohorje do Spodn. Dravberka. Tudi je omenil, kako da bi lahko poštna hranilnica veliko še hasnila kmečkemu prebivalstvu. Dobro, ko bi minister tega ne prezrl. — Unih 15 ultranemških kričačev (dr. Ausserer, dr. Foregger, Posch i. dr.), ki so jih bili tovariši rinili iz „nemškega kluba“, naredili so si sedaj nov klub, „nemško-narodno zvezo.“ — Kaj stori domišljija, vidi se v Gradcu pri lotriji. Številka 47 že 107krat ni prišla, tedaj pa mora(?) sedaj kmalu priti! Vsled tega se stavi na njo toliko in po tolikih, da se sme na njo staviti le 50 kr. in redarji stojé pred vsako nabiralnico, sicer je prevelika gnječa. Kako neumno! — Slov. Korošci so jako veseli moške besede posl. Kljuna gledé žalostnih raz-

mer na slovenskih ljudskih šolah. — Celovski vladni časnik je imel te dni neko oznanilo tudi v slovenskem jeziku, vsled tega je nastal strašen vrišč med nestrpljivimi nemškimi kričachi. Moj Bog, menda pa vendar-le ne bode za voljo tega zemlja požrla kje Korošcev? — Nesrečni spomenik grofa Auersperga v Ljubljani bode ponočnjakom v oči ter so ga sedaj že iz nova ogrdili. To ni lepo pa tudi pametno ni, kajti nemški kričachi so tega le veseli ter upijó, kakó da je surovo slov. ljudstvo. Sedaj stoji straža pri njem. — Na Kranjskem je v celem 51 požarnobrambenih društev a škoda, da se je va-nje nemščina vtihotapila. Po Primorju se ustanavlja „zadruga za zavarovanje živine“. Misel je dobra, toda kmet si s tem nalaga novih stroškov, to odvrta marsikoga, da se ne zapiše va-njo. — Za spomenik pok. prof. Erjavcu je že nabranih 2462 gld. 44 kr. Namerava se za denar neka ustanova na njegovo ime. Ta pa se določi, kedar se postavi spomenik. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je bilo pri mil. nadškofu dr. Zornu v Gorici in pri mil. škofu dr. Glavini v Trstu. Pri obeh je čulo vodstvo prijazno, izpodbudljivo besedo. — Mestni zastop v Trstu se brani zadruga pekov, kakor jo zapoveduje postava, brž zato, ker peki ne čutijo z irredento. — V Bosni in Hercegovini napreduje kat. cerkev vidno, odkar ste pod dve glavim orlom. — Hrvaški sabor je slovesno sklenil dne 24. maja saborsko dobo. Volitve za novo dobo se pričó že v mesecu juniju. Ban obiskuje sedaj Slavonijo ter ga vzprejema kakor se hvali, ljudstvo povsodi prav veselo. Če je le resnica! — Po Ogerskem so velike povodnji. Več rek je stepilo čez bregove ter je vsled tega veliko škode. Nekateri kraji stojé vsi pod vodo. — Neka ultramadjarska stranka terjá, da se naj naši vojaki učé madjarščine, madjarskim pa se ni treba učiti drugih jezikov. To premore le ohola domišljija prenapetih Madjarov.

Vunanje države. Gledé bolgarskih zmešnjav tirja sedaj Turčija, naj velesile dajo „so-branju“ troje kandidatov za knežji stol, da si izbere izmed njih kneza. Čas bi za to že pač bil, toda ni še upanja, da se uresniči Turčiji ta želja. — Srbska kraljica biva v Odesi na Ruskem, to se tolmači sedaj tako, da jo zavije srbska politika odslej bolj na rusko stran. Ministerstvo se bojda pomnoži za eno osebo, ker stopi vodja napreduje stranke, Miha Rabić, za gospodarstvo v ministerstvo. — Ruska carska rodbina se je vrnila v Gačino. Čete koza-kov pomnožuje Rusija ter jih tišči na Poljsko. Čemu ji bodo ondi? — V Nemčiji še je vedno nek strah, češ, da se Francija pripravlja za vojsko zoper njo. Vsled tega se pripravlja tudi ona na vojsko. Ropar sluti vedno nevarščino za svoj rop, čudno, če bi bilo v Nemčiji drugače. Alzacija in Lorena še nič kaj ne marate

za nemško „pikljo“. — V Belgiji stopa se ostro zoper uporne delalce; na večih krajih posebno v Hennegau so ti hoteli vse tovarne z dinamitom vkončati a vlada jim je prišla na sled. — Angleska zbornica še razpravlja o kazenski postavi zoper Irce. Huda je dovolj za irsko ljudstvo, vendar če kaj izda pri tako žalostnih razmerah, kakor so ondi, je več, kakor prazno vprašanje. — Na Francoskem še ni sestava ministerstva gotova; vojni minister, general Boulanger, dela jim preglavico, ker ga hoče bojda ljudstvo tudi v novem ministerstvu, a možem, katerim je predsednik republike, stari Grevy, velel sestaviti ministerstvo, ni general nič kaj po volji. — V Švici je vzela država prodajanje žganih pijač v svoje roke. Tudi tam bi radi skrčili njih zavživanje. — Italija nima sreče s svojo afrikansko ekspedicijo. Denarja in vojakov žre jim čedalje več, a koristi še nimajo nič kaj od nje in Bog ve, če jim je sploh kaj prinese. — Na otoku Kreta še vré naprej med Turki in kristijani; pravi se, da tiče v tém roke angleških kramarjev. — V Mejiki so bili strašni potresi, več mest je uničenih. — Iz Egipta pojde v letu 1890 zadnji angleški vojak, če — pojde, Angleški vladi bode s tem težko resnica.

Za poduk in kratek čas.

Sv. Vid pri Ptujju.

(Odlomek iz krajne zgodovine. Spisal M. Slekovec.)

(Dalje.)

Ker pri sv. Vidu zaradi tega ni mogel živeti odšel je l. 1603., ko se je na Ogerskem bila vstaja vnela s 5 konji tje ter je poldrugo leto služil kot vojaški duhovnik v krščanski armadi. Potem se je vrnil v svojo domovino na Koroško, kjer je l. 1608. postal kanonik v Velikovecu. Župnijo sv. Vida pustil je med tem oskrbovati po Mihaelu Nürnberggerju, ki pa ni bil duhoven, ampak laik. L. 1610. jo je pa izročil luteranskemu baronu Wolfu Weikhartu Herbersteinskemu in njegovim dedičem, ki mu je obljubil 450 gld. takoj izplačati in povrh še vse dolge, ki jih je župnija takrat imela poravnati. In že dne 21. aprila 1610 je Herberstein prišel z huzarji in pandurji k sv. Vidu. S silo se je polastil ondi farovža, namestil duhovnika in hrvaške in krivoverne oskrbnike, prebivalce pa primoral, da so mu zvestobo pri-segli. Nekateri Vidovčani so iz strahu in groze odbežali in se poskrili. Kakor k sv. Vidu, postavil je tudi k podružnici D. Marije v Pod-lehniku nekega Hrvata za dušnega pastirja. Dne 23. aprila t. l. — tedaj čez dva dni — prišel je tudi Ernst Latomus k sv. Vidu, da bi z Herbersteinom pismeno pogodbo napravila.

Pa ljudstvo z novo uredbo nikakor ni bilo zadovoljno. Obrnilo se je torej do omenjenega